

ज्वालामुखी गाउँपालिका ग्रामीण खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन बोर्ड
लेखा सहायक (चौथो) पदको पाठ्यक्रम
वस्तुगत तथा विषयगत पाठ्यक्रम

पूर्णाङ्ग - १००

उत्तीर्णाङ्ग - ४०

पद :- लेखा सहायक

तह :- चौथो

१. सामान्य ज्ञान तथा समसामयिक

- १.१ नेपालको भूगोल - भौगोलिक अवस्था, धरातलीय स्वरूप र प्राकृतिक सम्पदा (जलस्रोत, जीवजन्तु, वनस्पति, माटो, खनिज पदार्थ, पहाड)
- १.२ ज्वालामुखी गाउँपालिका धादिङको भौगोलिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक अवस्था ।
- १.३ नेपालको इतिहास (प्राचीन कालदेखि हालसम्म)
- १.४ नेपालको सामाजिक अवस्था, परम्परा, मूल्य र मान्यता, धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला, साहित्य, संगीत, सांस्कृतिक सम्पदा र आर्थिक अवस्था (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, विकास योजना) सम्बन्धी जानकारी
- १.५ मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञानका प्रमुख आविष्कार र नविनतम गतिविधिहरु
- १.६ पर्यावरण, जैविक विविधता, दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन, वातावरण व्यवस्थापन, प्रदुषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बसोवास (बसाईसराई), गरीबी, स्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण सम्बन्धी जानकारी
- १.७ नेपालको शासनपद्धति र सरकार - संविधान, राजनीतिक व्यवस्था, संघ, प्रदेश र स्थानीय तह
- १.८ राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, खेलकूद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य, संगीत सम्बन्धी राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरु

२. सामान्य बौद्धिक परीक्षण

बौद्धिक परीक्षण: शादिक तार्किक परीक्षण, मात्रात्मक (संख्यात्मक वा अंक सम्बन्धी) तार्किक परीक्षण र अशादिक अमूर्त तार्किक परीक्षण ।

- २.१ शादिक तार्किक/चार्तुयता परीक्षणमा बोध, शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ-डिकोडिङ, दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण, तर्क विचार सम्बन्धी, श्रेणीक्रम (पंक्तिक्रम), आगमन (induction), निगमन (deduction) विषयवस्तुबाट प्रश्नहरु समावेश गरिनेछ ।
- २.२ मात्रात्मक (संख्यात्मक वा अंक सम्बन्धी) तार्किक परीक्षणमा अनुक्रम (श्रेणीक्रम), समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ, छोडिएका संख्या (अक्षर/संकेत) मिलाउने, साभा गुण, मेट्रिक्स, तथ्यांक व्याख्या, तथ्यांक जाँच (रुजु), अंक गणितीय तर्क /क्रिया सम्बन्धी विषयवस्तुबाट प्रश्नहरु समावेश गरिनेछ ।
- २.३ अशादिक तार्किक परीक्षणमा अनुक्रम, समरूपता, एकरूपता, वर्गीकरण, चित्रात्मक विश्लेषणात्मक तर्क सम्बन्धी, भेन चित्र, मेट्रिक्स, त्रिभुज र वर्गहरुको रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण विषयवस्तुबाट प्रश्नहरु समावेश गरिनेछ ।

३. सामाजिक अध्ययन

- ३.१ नेपालको भूगोल (भौगोलिक स्थिति), धरातलीय स्वरूप, हावापानी, जनजीवनमा भौगोलिक अवस्थाको प्रभाव र नक्सासम्बन्धी सामान्य जानकारी
- ३.२ नेपालको राजनैतिक विभाजन, सरकारका तहहरु र विविधतामा एकता

- ३.३ नेपालको विकासका पूर्वाधारहरु (शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात, सञ्चार, खानेपानी, विद्युत तथा अन्य ऊर्जाका श्रोतहरु) को विकासको अवस्था
- ३.४ नेपाली समाजका परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी र संस्कृति
- ३.५ सामाजिक समस्या र विकृतिहरु तथासुधारका उपायहरु
- ३.६ सामाजिक द्वन्दका कारण, असर र द्वन्द व्यवस्थापनका उपायहरु
- ३.७ नेपालको संविधान (भाग १ देखि ५ तथा अनुसूचीहरू)
- ३.८ सरकारका तीन तह बीच राजनैतिक, आर्थिक र प्रशासनिक अन्तरसम्बन्ध
- ३.९ नेपालको सार्वजनिक प्रशासन र सुशासन
- ३.१० ज्वालामुखी गाउँपालिकाको पाश्वर्चित्र
४. कार्यालय सञ्चालन र स्थानीय तह व्यवस्थापन
- ४.१ कार्यालय सञ्चालन
- ४.१.१ कार्यालय विन्यास (Office Layout)
  - ४.१.२ पत्रव्यवहार/चिट्ठीपत्र
    - ४.१.२.१ परिचय, उद्देश्य, चिट्ठीका प्रकार: प्रयोग र प्राथमिकता
    - ४.१.२.२ दर्ता, चलानी, टिप्पणी लेखन र मेमो (Memo)
  - ४.१.३ अभिलेख व्यवस्थापन
    - ४.१.३.१ अभिलेख व्यवस्थापनको परिचय, उद्देश्य र आवश्यकता
    - ४.१.३.२ फाइलिङ सम्बन्धी जानकारी
    - ४.१.३.३ कार्यालय व्यवस्थापनमा कम्प्यूटर प्रणालीको आवश्यकता र महत्व
    - ४.१.३.४ व्यक्तिगत घटना दर्ता
  - ४.१.४ वैठक व्यवस्थापन र माइन्यूट लेखन
  - ४.२ लेखा तथा राजस्व सम्बन्धी जानकारी
    - ४.२.१ दोहोरो लेखा प्रणाली, सरकारी लेखा प्रणाली, नगद र प्रोद्भावीमा आधारित तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी जानकारी
    - ४.२.२ गोश्वारा भौचर, बैंक नगदी किताव र बजेट हिसाब: परिचय र प्रयोग
    - ४.२.३ राजस्व र खर्चको फाँटबारी र प्रतिवेदन
    - ४.२.४ वर्तमान जिन्सी सेस्ता प्रणाली
    - ४.२.५ कर, भंसार तथा अन्तःशुल्क सम्बन्धी सामान्य जानकारी
    - ४.२.६ प्रदेश र स्थानीय तहको राजस्व अधिकार र परिचालन
    - ४.२.७ प्रदेश र स्थानीय तहको आर्थिक कार्यप्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी
    - ४.२.८ सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी नियमावली-२०६४
    - ४.२.९ वित्त व्यवस्थापनका योजना, विधि र चुनौतीहरु
  - ४.३ सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी सामान्य जानकारी
  - ४.४ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
  - ४.५ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
  - ४.६ ज्वालामुखी गाउँपालिकाको ग्रामीण खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन बोर्ड सञ्चालन निर्देशिका २०७८

५. सामान्य गणित

- ५.१ गणितका आधारभूत क्रियाहरू तथा ऐकिक नियम (Unitary Method)
- ५.२ भिन्न, दशमलव र प्रतिशत (Fraction, Decimal & Percentage)
- ५.३ नाफा, नोक्सान र छुट (Profit, Loss & Discount)
- ५.४ कर, कमिसन र हासकटी (Tax, Commission & Depreciation)
- ५.५ साधारण व्याज (Simple Interest)
- ५.६ औसत/मध्यक र मध्यिका (Average/Mean & Median)

प्रश्नपत्र योजना

१. वस्तुगत प्रश्न : ४० प्रश्न $\times$ १ अंक = ४० अंक

२. विषयगत प्रश्न

२.१ छोटो उत्तर आउने प्रश्न : ८ प्रश्न $\times$ ५ अंक = ४० अंक

२.२ लामो उत्तर आउने प्रश्न : १ प्रश्न $\times$ १ अंक = २० अंक

परिक्षा समय : २ घण्टा ३० मिनेट